

Junie Inhoudt
Archief

Van: Mr. A. F. K. Hartogh

Datum: 13 februari 1964

Aan: M via S

Onderwerp: Konsequenties van de fusie voor Luxemburg.-

Verspreid 13.2.1964
 DGPZ

Verspreid
[Handwritten mark]

VOOR DE MINISTERRAAD VAN 14 FEBRUARI

Tijdens de bespreking van het probleem van de Fusie der Executieven op de Raadszitting van de EEG d.d. 24 en 25 februari a.s. zal het vraagstuk van de zetel der Instellingen ongetwijfeld weer een belangrijke rol spelen. In het werkprogramma 1963 werd aan de Permanent Vertegenwoordigers opgedragen bij de bestudering van het fusievraagstuk te betrekken 'les problèmes de l'implantation des institutions et Organes communautaires'. De Permanent Vertegenwoordigers hebben dit in enkele zeer vertrouwelijke besprekingen gedaan, waarvan het resultaat is neergelegd in bijgaande korte nota d.d. 20 december jl., die echter weinig nieuws bevat en gedeeltelijk is gesteld in vragende vorm. De Luxemburgse Permanent Vertegenwoordigers heeft Luxemburgse voorstellen aangekondigd die echter waarschijnlijk niet vóór de a.s. Raadszitting beschikbaar zullen komen. Het lijkt echter nuttig reeds thans de gedachten te laten gaan over de bestaande mogelijkheden, zodat U daarover ook eventueel met de Ministerraad van gedachten kunt wisselen bij de bespreking over de Fusie a.s. vrijdag.

In wezen heeft het probleem van de fusie voor de Luxemburgers tweërlei aspect. Aan de ene zijde betreuren zij het dat een groot aantal ambtenaren, verbonden aan de KSG, hun land zal verlaten, terwijl tegelijkertijd het ambtelijk toerisme naar Luxemburg zal verminderen, hetgeen economische schade oplevert. Aan de andere kant - en dit is waarschijnlijk voor hen nog belangrijker - achten zij het politiek een ernstig bezwaar dat zij het karakter van hoofdstad van een Europese Gemeenschap zullen verliezen, waardoor zij, naar hun gevoelens, weer terugvallen tot de status van kleine provinciestad.

Ter toelichting van het eerste aspect moge ik wijzen op de volgende cijfers betreffende het aantal ambtenaren in Brussel en Luxemburg:

	<u>Brussel</u>	<u>Luxemburg</u>
EEG-Commissie	2.800	
EGA-Commissie	712	
Hoge Autoriteit		1.040
Secr. Raad (EEG/EGA)	450	
" " (EGKS)		42
Jur. Dienst	95	36
Bureau Statistiek	156	53
Voorlichtingsdienst	81	40
Hof		96
Griffie E.P.		466
Controle Commissie EEG/EGA	13	
ESC	87	
Europ. Investeringsbank	130	
T o t a a l	5.524	1.773

Van: Mr. A. F. K. Hartogh

Datum:

Aan:

Onderwerp:

Het is duidelijk dat indien de H.A. met de daarmee verbonden diensten uit Luxemburg wegtrekt ongeveer 1150 ambtenaren verdwijnen; in Luxemburg zouden dan nog achterblijven de Griffie van het E.P. en het Hof, in totaal 562 ambtenaren. De vraag is dan of het mogelijk is zonder afbreuk te doen aan de doelstellingen van de fusie één of meerdere instellingen of onderdelen van instellingen van Brussel naar Luxemburg over te brengen. Gedacht wordt bijv. aan de Europese Investeringsbank. Weliswaar zou het juist zijn indien deze in een financieel centrum zou zijn gevestigd, doch onoverkomelijke bezwaren zijn er tegen overplaatsing naar Luxemburg niet. Dit levert echter slechts de verhuizing van 130 ambtenaren op. Ook zou het niet onmogelijk zijn - doch wederom eigenlijk minder gewenst - om het Bureau voor de Statistiek van de gefusioneerde Gemeenschappen (209 man) geheel naar Luxemburg over te brengen. Maar ook op deze wijze vindt men geen compensatie voor de ruim 1150 KSG-ambtenaren die Luxemburg zouden gaan verlaten. Er is in de P.V.'s ook nog wel gedacht aan het overbrengen van de operationele sector van Euratom naar Luxemburg, maar het zou nauwelijks een verbetering zijn om de KSG in te ruilen voor een groot gedeelte van Euratom. Het is dus twijfelachtig of - voor wat dit aspect betreft - zonder geweld te doen aan de doelstellingen van de fusie, een bevredigende oplossing voor de Luxemburgers te vinden is, ook al zal er in die richting nog wel gezocht moeten worden.

Hierbij ben ik er dan nog van uitgegaan dat het Hof in Luxemburg blijft. Ik ben mij daarbij bewust, dat dit voor Nederland een groot offer is - al ben ik mij evenzeer bewust, dat wij op dit moment waarschijnlijk geen enkele steun bij de overige partners zullen krijgen om Luxemburg behalve de KSG ook nog het Hof afhandig te maken.

Zoals gezegd is waarschijnlijk het politieke aspect voor Luxemburg nog belangrijker. Zolang zij de Kolen- en Staalgemeenschap binnen hun grenzen zien, ontlenen zij daaraan een zekere status, die niet te compenseren valt door het overbrengen van de Investeringsbank, laat staan door het vestigen van administratieve onderdelen van de gefusioneerde Gemeenschappen in Luxemburg. Het is daarom te verwachten - en dit is dan ook wel een publiek geheim in Brussel - dat de Luxemburgse regering als compensatie voor het politieke verlies dat zij tengevolge van de fusie zal lijden - aanspraak zal maken op verplaatsing van de zetel van het E.P. van Straatsburg naar Luxemburg, d.w.z. dat ook de zittingen van het Parlement in Luxemburg zullen worden gehouden. De vraag doet zich dus voor op welke wijze de Nederlandse Regering ten aanzien van dit Luxemburgse voorstel

- stelling -

Van: Mr. A. F. K. Hartogh

Datum:

Aan:

Onderwerp:

stelling zal nemen. Uit praktisch oogpunt zou dit grote voordelen en bezuiniging opleveren. Het Secretariaat van het Parlement is immers reeds in Luxemburg gevestigd en het zou dus een aanmerkelijke vereenvoudiging en een besparing van kosten zijn indien de zittingen werden gehouden in de plaats waar het Secretariaat is gevestigd.

Het Luxemburgse voorstel zal echter op vele politieke bezwaren stuiten, zowel van de zijde van onze partners als vande zijde van de parlementariërs zelf.

Ongetwijfeld zal Frankrijk zelf zich ernstig verzetten, maar dat behoeft voor ons geen reden te zijn om het Luxemburgse voorstel niet te steunen. Ook de Duitsers zullen een zekere voorkeur hebben voor Straatsburg, liggende in het door Duitsland en Frankrijk eeuwenlang bestreden gebied.

Belangrijker is echter dat inbreuk wordt gemaakt op het beginsel van de eenheidszetel. Het E.P. heeft indertijd geen meerderheidsstandpunt kunnen uitspreken over een bepaalde plaats van vestiging, maar het heeft in zijn resolutie van juni 1958 de mening uitgesproken dat zijn zetel in dezelfde plaats als de executieven diende te worden gevestigd. Ook de Nederlandse Regering heeft zich in 1958 uitgesproken voor het beginsel van een eenheidszetel en zich hierover tegenover het Nederlandse parlement gebonden. Om deze redenen staat het dan ook wel vast dat in ieder geval de Nederlandse parlementariërs van het E.P. een zeer sterke voorkeur hebben om de zetel van het Parlement over te brengen naar Brussel en niet naar Luxemburg. In feite worden thans reeds alle bijeenkomsten van sub-commissies van het Parlement in Brussel gehouden en slechts de plenaire vergaderingen vinden in Straatsburg plaats.

Aannemende dat de Luxemburgers niet zullen kunnen worden overreed om mede te werken aan de fusie, zonder dat zij een belangrijke politieke compensatie krijgen, zoals de overplaatsing van het E.P., zou het m.i. wenselijk zijn dat U in de Kamercommissie van volgende week overleg pleegt over deze aangelegenheid. Ik ben er van overtuigd dat de Commissie zich ernstig zal verzetten tegen het Luxemburgse streven, maar indien zij zich gesteld ziet voor de vraag of zij op grond daarvan de fusie zou willen geblokkeerd zien, zal zij zich waarschijnlijk zodanig uitlaten, dat U de volgende week in Brussel de handen volledig vrij heeft om indien nodig op dit punt aan de Luxemburgers tegemoet te komen.